

ՀԱՅԱՍՏԱՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶ

ՀԱՆՔԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մշակվել է՝ համայնքի ղեկավարին կից գործող «Հանքավան համայնքի զարգացման ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման հորհրդակցական մարմնի» կողմից

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Շահեն Հակոբյանի կողմից
Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 20.12.2016թ-ի թիվ 51-Ն որոշմամբ

ՀԱՆՔԱՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔ 2016թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔ.....
2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱԿԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....
3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱԿՈՐՈՒՄ
4. ՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱԿՈՐՈՒՄ.....
5. ՀԶԾ-Ի ՍՈՆԻԹՈՐԻՆԳ.....
6. ԵԶՐԱՓՈՎԿՈՒՄ.....

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔԸ

ՀՀ Կոտայքի մարզի Հանքավան համայնքի 2017-2021թթ. Ջարգացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև Կոտայքի մարզպետի կողմից ներկայացված համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մշակման մեթոդական ուղեցույցը:

Ներկայացվող ՀԶԾ-ն առաջիկա հինգ տարիների համար հանդիսանալու է Հանքավան համայնքի զարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: ՀԶԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրեր իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀԶԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀԶԾ-ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի զարգացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ արտադրական կազմակերպությունների, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը: Վերհանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ելնելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից, համայնքի ղեկավարը՝ համայնքի աշխատակազմի և Հանքավան համայնքի ավագանու 2016 թվականի դեկտեմբերի 5-ի N 72-Ա որոշմամբ ստեղծված համայնքի ղեկավարին կից գործող «Հանքավան համայնքի զարգացման ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդակցական մարմնի» (ԽՄ) հետ միասին մշակել է համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶԾ-ն, որը քննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ:

Համայնքի 2017-2021թթ. ՀԶԾ-ում ներառված են Հանքավան համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ, շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ, համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մոտեցումներ, համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ: ՀԶԾ-ն ներառում է նաև Հանքավան համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բաղադրիչները: Այն Հանքավան համայնքի ներդաշնակ և համաչափ զարգացման, Հանքավանի բնակիչների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը հանդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:

ԽՄ-ը, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման

մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների հետ լիակատար փոխընթացում ՀԶԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հանքավան գյուղն ընկած է Մարմարիկ գետի հովտում, վերին հոսանքի ավազանում, ընդգրկում է նրա հովիտը, համապատասխանաբար Ծաղկունյաց և Փամբակի լեռնաշղթաների հյուսիս-արեւմտյան և հարավային լանջերը:

Հրազդան քաղաքից հյուսիս-արևելք, 39 կմ հեռավորությամբ է: Ծովի մակերևույթից նիշը կազմում է 2000 մ: Հանքավանի հարուստ ռեկրեցիոն ռեսուրսները պայմանավորվում են զարգացման ուղղվածությունը ընդունել առողջարանային, շուրջտարյա բուժման, երկարատև, կարճատև հանգստի, ձմեռային հանգստի, սպորտի տարբեր ձևերի, զբոսաշրջության և <<Հանքավան>> հանքային ջրերի արտադրությունը, որոնք և հանդիսանում են տնտեսության զարգացման հիմնական ճյուղերը: Հանքավան հանքային ջրերի բուժիչ հնարավորությունները հայտնի են և օգտագործվում են դեռևս պատմական ժամանակաշրջանից:

Համայնքի զարգացման ծրագիրը սահմանվել է ելնելով համայնքի եզակի դերից, դիրքից հանրապետության առողջարանային համակարգում:

Հաշվի առնելով առժեքավոր էկոհամակարգի տարածքային բախշվածությունը Հանքավան համայնքի տարածքում (հանքային, խմելու ջրի աղբյուրներ, դրանց սանիտարական պահպանման գոտիները, ռեկրեցիայի տարբեր ձևերի, կազմակերպման պայմանները ինժինեռական, տրանսպորտային ենթակառուցվածքների ռեզուսների ռացիոնալ օգտագործման խնդիրներ և այլն) Հանքավանի զարգացման ուղղությունները մշակել է կոլոգիական հավասարակշռության պահպանման պայմանով:

Հավասարակշռված համակարգի ստեղծման նպատակով սահմանված է զարգացման ռեժիմ՝ առողջարանային համակարգի ոճով, բնապահպանական միջոցառումների լայն համալիրի կիրառումով, ռեկրեացիոն ճյուղի զարգացումով՝ համայնքի վերաճումով ռեկրեացիոն, առողջարանային կենտրոնի:

Գարունը Հանքավանում կարճ է, մթնոլորտային տեղումներով հագեցած, ամառը չափավոր տաք, գերիշխում է խոնավ եղանակը, ձմեռը Հանքավանում երկարատև է, սկսվում է նոյեմբերի 10-15-ից մինչև ապրիլի առաջին տասնօրյակը, ձմեռային եղանակները կայուն են, բնորոշ չափավոր բացասական ջերմային ռեժիմին:

Համայնքը կառուցված է ըստ մշակված հատակագծի, ունի հարմարավետ և տրամաբանական հատկացում բնակեցված երկու հատվածներում:

Համայնքում կա 115 բնակելի տուն: Համայնքն ունի բնակելի կառուցապատման տակ գտնվող 21.0 հա մակերեսով տարածք, որը կենտրոնացված է Մարմարիկ և Մեծ Գետի միախառնման հատվածում:

Կառուցապատված է մեկ, երկու հարկանի բնակելի տներով:

Հանգստի և առողջարանային նպատակով օգտագործվող տարածքների մակերեսը ընդհանուր առմամբ կազմում է մոտ 9,8 հա: Դրանք տեղակայված են բնակավայրի արևելյան և արևմտյան հատվածներում Մարմարիկ գետի ափին և կառուցապատված են առողջարանային մի քանի շենքերով:

Առկա են սպասարկման ոլորտի 5-6 շինություն:

Զկան առևտրի և սպասարկման ընդգրկված խմբավորումներ, գյուղմթերքի վաճառքի առանձնացված հատվածներ:

Համայնքի վարչական տարածքը -8141.0 հա է, որից՝

- o վարելահողեր – 112,32 հա
- o խոտհարք – 136,40 հա
- o արոտավայրեր – 2671,21 հա
- o բնակելի շինության տակ հողեր -38,02 հա
- o անտառային հողեր- 1269,02
- o ճանապարհների տակ հողեր- 3,15հա
- o առողջապահական, հանգստավայրերի, մարզական և պատմամշակութային նշանակության հողեր-3747,76հա
- o ջրային ֆոնդի հողեր- 10,27հա
- o արդյունաբերական, արտադրական շինությունների տակ հողեր-4,58հա
- o գերեզմանատուն -3հա
- o տնամերձ հողեր -23,98 հա
- o հուշարձան -0.003հա
- o համայնքի սեփականության հողեր -1080,22հա

Հանքավան համայնքի բնակչությունը 2016 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է 135 մարդ (աղյուսակ1):

Աղյուսակ 1. Համայնքի մշտական բնակչության ու տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.12.2016 թ. դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Մարդ
1.	Բնակչության թվաքանակը, մարդ	135
2.	Տնային տնտեսությունների թվաքանակը	115
3.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների քանակը	8

Համայնքի բնակչության 65,2 % կազմում են տղամարդիկ և 34,8% կանայք: Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2. Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը	Իգական	Արական
1.	Համայնքի բնակչության թիվը, այդ թվում՝	135	47	88
	մինչև 1 տարեկան	1		1
	1-2 տարեկան	4	2	2
	3-4 տարեկան	4	3	1
	5-6 տարեկան	4	3	1
	7-10 տարեկան	4	3	1
	11-14 տարեկան	4	3	1
	15-17 տարեկան	2	2	0
	18 և ավելի տարեկան	112	45	67
2.	Կենսաթոշակառուներ (ներառյալ հաշմանդամներ) այդ թվում՝	57	19	38
	Տարիքային և աշխատանքային	57	19	38

3.	Միակողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	0	0	0
4.	Երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	0	0	0
5.	Հաշմանդամ երեխաներ	1	1	0
6.	Խնամակալության հանձնված երեխաներ	0	0	0
7.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	0	0	0
8.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	2	0	2
9.	Հաշմանդամներ	1	1	0
10.	Զբաղվածներ	65	12	53
11.	Գործազուրկներ	47	24	13
12.	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	9		
13.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	1	0	1

Գործազուրկների մեծամասնությունը կազմում են տղամարդիկ:
Տղամարդկանց աշխատունակ մի մասը զբաղված է արտագնա աշխատանքով:

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Հանքավան համայնքի ավագանու 2015 թվականի դեկտեմբերի 10-ի N 52-Ն որոշմամբ հաստատված 2016 թվականի բյուջեն եկամտային մասով կազմել է **8155.5** հազար դրամ, ծախսերի գծով՝ **25134.8** հազար դրամ, իսկ դեֆիցիտի գծով՝ **16979.3 (ֆոնդային մաս)** հազար դրամ: Հանքավան համայնքի ավագանու 2016 թվականի հունվարի 15-ի թիվ 06-Ն որոշմամբ 2016 թվականի բյուջեն (ձևավորված բյուջե) եկամտային մասով փոփոխվել է **8155.5** հազար դրամ, ծախսերի գծով՝ **25100.9** հազար դրամ, իսկ դեֆիցիտի գծով՝ **16945.4** հազար դրամ: 2016 թվականի բյուջեի եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է **57.08 %՝ 4655.5** հազար դրամ:

Բնակչության հիմնական զբաղմունքը հողագործությունն ու անասնապահությունն է:
Ոռոգման ջուր չունենալու պատճառով համայնքը դժվարանում է կազմակերպել գյուղմթերքների արտադրությունը: Համայնքի գյուղատնտեսական տնտեսությունները զբաղված են կարտոֆիլի, կաղամբի և այլ բանջարաբոստանային կուլտուրաների արտադրությամբ, որը խիստ զայրուն է շրջակա միջավայրի նկատմամբ և մեծապես կախված է բնության քնահաճույքներից: Անձրևային տարիներին որոշ չափով դեռ կարելի է բերք հավաքել, իսկ երաշտի տարիներին գյուղացին կորցնում է բերքի 70-80%-ը: Անասնապահությամբ զբաղվողները արտադրում են կաթ, միս, բուրդ նաև ծու, մեղր: Երաշտի տարիներին անասնապահության բնագավառում նույնպես դժվարություններ են առաջանում: Խոտի և խտացված կերի անբավարարության պատճառով դժվարանում է անասունների մտուրային շրջանի կազմակերպումը:

Արտավայրերը և խոտհարքները, 91%-ի չափով գտնվելով թեք լանջերի վրա, գտնվում են էռոզիայի և հողատրոսության վտանգի տակ:

Համայնքում գործում է 2 առևտրի օբյեկտ, որտեղ իրականացվում են սննդի, ոգելից խմիչքների և ծխախոտի վաճառք:

Գործում է՝

Հանքավան համայնքում ունենք պատմամշակութային հուշարձաններ, բնակչության դերը համայնքի մշակութային ոլորտում բարձր է: Համայնքն ունի գործող գրադարան:

Համայնքն ունի գործող գրադարան 1710 գրքերով:

Համայնքապետարանը իր ուժերով կառուցել է Արցախյան պատերազմի մասնակիցներին հավերժացնող հուշարձան կոթողը: Ամեն տարի մայիսի 9-ին համայնքի ղեկավարի գլխավորությամբ համայնքի բնակիչները իրենց հարգանքի տուրքն են մատուցում զոհված նահատակների հիշատակին: Հուշարձանին դրվում են ծաղիկներ, ծաղկեպսակներ:

Համայնքը չունի դպրոց, մշակութային կենտրոն(ակումբ) դպրոցահասակ երեխաները հաճախում են Արտավազդի միջն. դպրոց:

Համայնքը զրկված է հասարակական միջոցառումներից՝ կինոյից, թատրոնից:

2.3 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Արտակարգ իրավիճակների առաջացման դեպքում քաղաքացիական պաշտպանության կազմակերպումը, կառավարումը հանդիսանում է համայնքային իշխանության կողմից պարտադիր կատարվող գործառույթ: Համայնքային իշխանության ենթակառուցվածքների ներգրավմանը զուգահեռ, Քաղպաշտպանության շտաբի մեջ ներառված ծառայությունները ներկայացնում են համայնքային այլ պատկանելիության, մասնավոր հատվածի մի շարք կազմակերպություններ (կապի, տրանսպորտի, բժշկական, ծառայությունների եւ այլ ոլորտներից), առանց որոնց անհնար է քաղպաշտպանության շտաբի ֆունկցիոնալ գործունեության արդյունավետ ապահովումը:

Հանքավանի Քաղպաշտպանության շտաբի պետնի պաշտոնը համարվում է համայնքի ղեկավարը, որի անմիջական հանձնարարությամբ գործում են Քաղպաշտպանության շտաբի առանձին ծառայությունները:

Արտակարգ իրավիճակներում փրկարարական աշխատանքների իրականացման գործում բնակչության էվակուացման համար մշակված է պլան, համապատասխան որի, բնակելի, հասարակական շենքերի, մյուս շենքերի ու շինությունների համար նախատեսված է հարմարավետ մոտեցումներով աշխատանքների տարհանման կոմունիկացիոն սխեմաներ:

2.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՍԵՅՍՄԻԿ ՌԻՍԿԻ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012թ. հոկտեմբերի 25-ի թիվ 1351-Ն որոշման 2-րդ կետի 1-ին ենթակետի պահանջների կատարման նպատակով՝ Հանքավան համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրում ներառել սեյսմիկ ռիսկերի նվազեցման հետևյալ միջոցառումները՝

- Ուսումնասիրել Հանքավան համայնքի հատուկ կարևորության օբյեկտները՝ համայնքապետարանի վարչական շենք, «Հանքավանի բժշկական ամբուլատորիա» , էներգիայով սնուցող բարձր, միջին և ցածրավոլտ հզորության տրանսֆորմատորային կայաններ,
- Ստեղծված արագ արձագանքման ուժերի միջոցով մշակել նորմատիվ փաստաթղթեր, որոշել համայնքի բնակելի տների սեյսմիկ խոցելիության աստիճանը՝ ներգրավելով սեյսմոլոգների և երկրաբանների:
- Ուսումնասիրել և վերհանել արտակարգ իրավիճակների ժամանակ ապաստարանների և թաքստոցների առկայությունը, նրանց տեխնիկական վիճակը, անհրաժեշտության դեպքում կազմել դրանց նկարագիրը և ներկայացնել առաջարկություններ հայտնաբերված թերությունների վերացման վերաբերյալ:
- Մշտական ուշադրության կենտրոնում պահել բնակչության իրազեկման և ազդարարման միջոցների սարքին և գործուն վիճակը, համայնքի կազմակերպություններում և բնակչության շրջանում պարբերաբար անցկացնել ուսուցումներ՝ երկրաշարժի և արտակարգ իրավիճակների ժամանակ նրանց ճշգրիտ և արհեստավարժ գործողությունների վերաբերյալ՝

2.5 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐ

- Համայնքում ամեն տարի ընդլայնվում է լուսավորության ցանցը: 2015-2016 թվականների ընթացքում համայնքի լուսավորության ցանցը 1 կմ ընդլայնվել է: Նախատեսված է հնարավորինս սահմաններում լուսավորության ցանցը ավելացնել ևս 1 կմ երկարությամբ:
- Ներհամայնքային ճանապարհների մոտ 2.5 մ երկարությամբ ճանապարհները կարիք ունեն ընթացիկ և կապիտալ բարեկարգման: 2013-2016թթ ընթացքում կատարվել են համայնքի դաշտամիջյան և գյուղամիջյան ճանապարհների հարթեցման և խճապատման աշխատանքներ:
- Բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավվում է համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը գտնվում է ծաղկման շրջանում և ամենաբարեկեցիկ բնակավայրերից մեկն է: Բարեփոխումներ կատարելով՝ նախատեսվում է հասնել հետևյալ նպատակներին՝

-Բնակիչներին ապահովվել աշխատատեղերով

- զարգացնել զբոսաշրջությունը համայնքում
- կազմակերպել համայնքի բնակչության մշակութային կյանքը հանգիստը աշխատանքից ազատ ժամերին
- ապահովել բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցների նորմալ և անվտանգ երթևեկությունը:

2.6 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՆԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ

Համայնքի ֆինանսական իրավիճակը վերլուծելիս պետք է հստակ տարանջատել՝

- Համայնքի բյուջեն (եկամտային և ծախսային նմասերով),
- Ծրագրերի իրականացման համար համայնքներին հասանելի այլ միջոցներ (աղբյուրներ և ծախսային ուղղություններ):

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ թվով եկամտատեսակների՝ հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվին (աղյուսակ3):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր գրեթե չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին:

Աղյուսակ 3. Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ. փաստ.	2016թ. փաստացի 01.10.2016	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ	9315.1	7885.4	9156.0	9270.0	9540.0	9675.0	9870.0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	9315.1	7885.4	9156.0	9270.0	9540.0	9675.0	9870.0
1	ՀՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	3386.9	3052.4	2606.0	2700.0	2805.0	2830.0	2905.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	2059.0	2507.9	2300.0	2370.0	2460.0	2480.0	2550.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	1051.0	1391.8	1150.0	1200.0	1250.0	1250.0	1300.0
	Հողի հարկ	1008.0	1116.1	1150.0	1170.0	1210.0	1230.0	1250.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	254.1	262.3	150.0	160.0	170.0	175.0	180.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցներից	254.1	262.3	150.0	160.0	170.0	175.0	180.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	1073.8	282.2	156.0	170.0	175.0	175.0	175.0
	Տեղական տուրքեր	1073.8	282.2	156.0	170.0	175.0	175.0	175.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ							
	Պետական տուրքեր							
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ							
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ							

	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՆԵՐ	5055.9	3996.1	4000.0	4000.0	4110.0	4160.0	4220.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	5055.9	3996.1	4000.0	4000.0	4110.0	4160.0	4220.0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	4083.2	3500.0	3500.0	3500.0	3600.0	3650.0	3700.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ	972.7	496.1	500.0	500.0	510.0	510.0	520.0
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3	ԱՅԼ ԵՎԱՄՈՒՏՆԵՐ*	872.3	836.9	2550.0	2570.0	2625.0	2685.0	2745.0
3.1	Տոկոսներ							

3.2	Շահաբաժիններ							
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	872.3	836.9	750.0	750.0	750.0	800.0	800.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	872.3	836.9	750.0	750.0	750.0	800.0	800.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ							
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր							
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում							
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ							
3.5	Վարչական գանձումներ			120.0	120.0	125.0	135.0	145.0
	Տեղական վճարներ			70.0	70.0	75.0	80.0	85.0
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ			50.0	50.0	50.0	55.0	60.0
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ							
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից							
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից							

	Եկամուտներ							
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից							
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3.9	Այլ եկամուտներ*			1680.0	1700.0	1750.0	1750.0	1800.0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր							
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր							
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ			1680.0	1700.0	1750.0	1750.0	1800.0
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՎՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	3156.9	0	1094.0	1200,0	1250,0	1325,0	1350,0
1	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր							
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր							
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
2	Պաշարների իրացումից մուտքեր							
3	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր							
4	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
	Հողի իրացումից մուտքեր	3156.9		1094.0				
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏ) ՖԻՆԱՆՍԱԿՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	0	0	5906.0	1250.0	1300.0	1320.0	1350,0
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)							
1	ՓՈՒՍԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							

	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխատվություններ							
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							
2	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն							
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր							
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր							
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում							
2.2	Փոխատվություններ							
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր							
	-փոխատվությունների տրամադրում							
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	0	16945.4	5906.0	1250.0	1300.0	1320.0	1350,0
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս							
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս							
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու							

	ժամանակահատվածում							
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը							
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂՔՈՒՐՆԵՐ							
1	ՓՈԽԱՐՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխատվություններ							
	-փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							

*)Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջեի հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջեի տային ընդհանուր եկամուտների մեջ

2.5. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐ ԵՎ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի զարգացման առկա դժվարությունները ըստ ուղղությունների ներկայացված են ստորև.

1. Համայնքում խմելու և ոռոգման ջրի ցանցի բացակայում, որի պատճառով բնակչությունը օգտվում է բնական աղբյուրներից : Ոռոգման ջրի առկայության դեպքում համայնքում հնարավոր է զարգացնել բանջարաբուծությունը , կարտոֆիլի, հացահատիկային մշակաբույսերի արտադրությունը:
2. Համայնքում կոյուղու ցանցի բացակայում, որը խիստ անհրաժեշտ է կառուցել:
3. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպում՝ երիտասարդության ներգրավմամբ,
4. Համայնքում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացմանը նպաստող, սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, հանգստի գոտիների ստեղծում,
5. Համայնքի բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ, սակայն համայնքում չկա արտադրամաս, որտեղ բնակիչները ստացած կաթը հանձնեն վերամշակման և ունենան համապատասխան եկամուտ: Կաթնամթերքի վերամշակման արտադրամասի կառուցման և գործարկման արդյունքում կստեղծվեն նաև նոր աշխատատեղեր:
6. Համայնքը զազաֆիկացված չէ, չունի դպրոց, մանկապարտեղ, մշակույթի տուն:

Վերը նշված հիմնահարցերի լուծման համար առկա դժվարությունները կապված են հիմնականում համայնքի եկամուտներից:

2.6 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԵՎ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ , ՀՆԱՐԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՍՊԱՍԵԼԻՔՆԵՐԻ (ՈՒԹՀՍ) ԿԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի ուժեղ կողմերն են՝
- ✓ Ձարգացման համար Հանքավան համայնքի հանքային բուժիչ ջրերի հնարավորությունները հայտնի են և օգտագործվում են դեռևս պատմական ժամանակաշրջանից: Հանքավանը որպես առողջարանային և հանգստի գոտի առավել զարգացնելու համար, հաշվի առնելով նրա աշխարհագրական դիրքը համայնքում ձմեռը սկսվում է նոյեմբեր ամսից և ավարտվում ապրիլի առաջին տասնօրյակին: Ձյունը առատ է, հաստ ձնածածկույթը մոտ 5 ամիս չի հալվում, առկա են թեք լեռնալանջեր, որը նպաստավոր է դահուկավազքի և այլ ձմեռային սպորտաձևերի զարգացման համար: Համայնքում հաջողությամբ կարող է զարգանալ նաև ագրոտուրիզմը և էկոտուրիզմը:
 - ✓ Համայնքում առկա է պատմամշակութային հուշարձաններ դամբարանադաշտ մթա 1հազարամյակ, Եկեղեցի 19-րդ դար, խաչքարեր 11-17 դարեր, որը ըստ արժեքավորման չափանիշների դասակարգվում է հանրապետական և տեղական նշանակության որը և կարող է նպաստել զբոսաշրջության զարգացմանը:
 - ✓ Համայնքը բարձր լեռնային է, զերծ է արտադրական թափոններից և մթնոլորտի աղտոտվածությունից: Համայնքի տարածքում գերակշռում է ավայան մարգագետինները՝ հարուստ բազմատեսակ բուսականությամբ, ինչը նպաստավոր է էկոլոգիապես մաքուր մեղրի ստացմանը: Ավանդաբար համայնքում զարգացած է եղել մեղվաբուծությունը, ուստի հնարավոր է ավելացնել մեղրի և մեղրամոմի արտադրությունը , կազմակերպել արտադրությունը, որը կնպաստի աշխատատեղերի ստեղծմանը:
 - ✓ Հանքավան համայնքում արևային օրերը շատ են, ինչը բարենպաստ է ջերմոցային տնտեսությունների հիմնման և արևային մարտկոցների տեղադրման, որի հետևանքով կարտադրվի էլ. Էներգիա և կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր:
 - ✓ Երևան - Հանքավան ճանապարհի լավ վիճակում է:
 - ✓ Համայնքում իրականացվող աղբահանությունը, համայնքը զերծ է պահում աղբից, թափոններից, Մարմարիկ գետի աղտոտումից ինչի հետևանքով ունենք մաքուր և բարեկեցիկ համայնք:
 - ✓ Համայնքի տարածքում գործում է մեկ առևտրի օբյեկտ, <<Նայրի>> առաջարանային համալիրը, որը համապատասխանում է եվրոպական բոլոր չափանիշներին, <<Մանկական առողջարան>>, <<Աշխույժ հովիտ>>, <<Անուշ>>հանգստյան տները, որոնք և ապահովում են բնակչության որոշակի ներգրավվածությանը աշխատանքներում:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի թույլ կողմերն են՝
- ✓ Խմելու և ոռոգման ջրի ցանցի բացակայում
 - ✓ Գործազրկության առկայությունը
 - ✓ Ներհամայնքային ճանապարհների ոչ բարեկարգ վիճակը
 - ✓ Բնակլիմայական պայմանները՝ ձմռան ամիսների ցրտաշունչ եղանակը, որը ազդում է համայնքի բնակիչների եկամուտների վրա / էլ. Էներգիայի շատ ծախս/ , իսկ ամառային ամիսներին, չունենալով ոռոգման ջրի ցանց, համայնքի բնակչությունը կարտոֆիլի, զարնանացան և աշնանացան ցանքից չի կարող կայուն բերք ստանալ՝ հետևաբար կայուն եկամուտ:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համայնքի զարգացման հնարավորություններն են՝
- ✓ Մեծ քանակի և որակի աշխատուժի առկայությունը,
- ✓ Ջրոսաշրջության զարգացման համար բարենպաստ պայմաններ:

ՀԱՄԱՅՆՔԻՆ ՍՊՈՐՏԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգներն են՝
- Բնական տարերային աղետների հնարավոր պատճառած վնասները (երկրաշարժ, սողանքների առաջացում)
- Գործազրկության մակարդակի աճը, բնակչության արտագաղթ:
- Խմելու և ոռոգման ջրի բացակայության պատճառով գյուղատնտեսության անկում:

3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԱԿԱՆԻ, ՈԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԶԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

3.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ՏԵՍԱԿԱՆԸ

Հանքավան համայնքի տարածքային և տնտեսական զարգացման գործում կարևոր է հաշվի առնել համայնքի բնակչության հեռանկարային աճը, որը ելնում է համայնքի հեռանկարային տարածքային զարգացման հնարավորություններից:

Տարեցտարի բարելավել համայնքի ֆինանսական դրությունը՝ իրականացնելով համայնքի բյուջեի հարկային եկամուտների գանձման, ոչ հարկային եկամուտների, տեղական տուրքերի ու վճարների սահմանման և գանձման արդյունավետ քաղաքականություններ:

Բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, գյուղը դարձնել գեղեցիկ, բարեկարգ և ամենաբարեկեցիկ բնակավայրերից մեկը: Բարեփոխումներ կատարելով՝ նախատեսվում է հասնել հետևյալ նպատակներին՝

- զարգացնել գյուղատնտեսությունն ու անասնապահությունը համայնքում
- կազմակերպել համայնքի բնակչության մշակութային կյանքը և հանգիստը աշխատանքից ազատ ժամերին
- ապահովել բոլոր տեսակի տրանսպորտային միջոցների նորմալ և անվտանգ երթևեկությունը:

Ջարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների համատեղ գործունեությունը, ինչպես նաև համագործակցությունը պետական կառավարման մարմինների և դոնոր կազմակերպությունների հետ:

Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշներն են՝

- ✓ Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով),
- ✓ Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով,
- ✓ Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով:

Ցուցանիշների արժեքները հինգ տարիների համար ներկայացված է աղյուսակ 5-ում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների կանխատեսվող արժեքները հինգ տարիների համար (2017-2021թթ.)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	20.3%	19%	18%	17%	16%
2.	Համայնքի սեփական եկամուտների	9.5%	-19.6%	-2.2%	-2%	-1.3%

	տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով					
3.	Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով	1%	1.5%	1.7%	2%	2.5%

3.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն են՝

- ✓ Խմելու և ոռոգման ջրի ցանցի կառուցում
- ✓ Համայնքում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման նպաստում, դպրոցի, մանկապարտեզի, սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, որը կնպաստի աշխատատեղերի ստեղծմանը և բնակչության արտագաղթի դեմ պայքարին:
- ✓ Ներհամայնքային ձանապարհների բարեկարգում և ասֆալտապատում, փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում
- ✓ Համայնքում զբոսաշրջության զարգացում, տարվա բոլոր եղանակներին:

Աղյուսակ 6. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների և հիմնական նպատակների կանխատեսվող արժեքներ (2017-2021թ.թ.)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	2017	2018	2019	2020	2021
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ					
1. Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	15.3%	14.5%	14%	13.5%	13%
2. Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով	12%	13%	13.5%	14%	1%
3. Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով, չհաշված համայնքի բնակչության փոփոխությունը բնական աճի պատճառով	1%	2.5%	2.7%	3%	3.5%
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ					
1. Խմելու և ոռոգման ջրի ցանցի կառուցում	4 մլն դրամ	5 մլն դրամ	6,5 մլն դրամ	7 մլն դրամ	8 մլն դրամ
2. Համայնքում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման նպաստում, դպրոցի, մանկապարտեզի, սպորտային հրապարակների և	6 մլն դրամ	7 մլն դրամ	8 մլն դրամ	11 մլն դրամ	18 մլն դրամ

մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, որը կնպաստի աշխատատեղերի ստեղծմանը և բնակչության արտագաղթի դեմ պայքարին:					
3. Ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում, ասֆալտապատում և փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ
4. Համայնքում զբոսաշրջության զարգացում, տարվա բոլոր եղանակներին	3 մլն դրամ	4 մլն դրամ	5 մլն դրամ	6 մլն դրամ	2 մլն դրամ

Նշված խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվող ծրագրերը ներկայացված են ծրագրի անձնագրերում:

Ծ Ր Ա Պ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Պ Ի Ր Ո Ւ

« Համայնքում խմելու և ոռոգման ջրի ցանցի կառուցում » (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	միջոցներ հայթայթել խմելու և ոռոգման ջրի ցանցի կառուցման աշխատանքների իրականացման համար, ինչպես նաև համայնքային սեփականություն հանդիսացող գույքային արժեքի ավելացում:						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքում գյուղատնտեսության կարևորագույն խնդիրներից մեկի լուծում և գյուղատնտեսության զարգացում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	4 մլն դրամ	5	6.5	7	8
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ Գյուղատնտեսության զարգացում	1. Ոռոգվող հողատարածությունները						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
50		60	70	80	90	100	
2. Նոր կառուցվող ջրագծից օգտվող շահառուների թիվը							
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	10	20	30	40	50	60	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<ol style="list-style-type: none"> Ծրագիրը իրականացնող դոնոր կազմակերպ. փնտրում Համայնքի ներդրում Պայմանագրի կնքում Աշխատանքների կատարում 						

Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 30.5 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 30.5 մլն դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություն
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Տարերային աղետները
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչները
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2018
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքում չկա խմելու և ոռոգման ջրի ցանց : Համայնքի բնակիչները հիմանականում օգտվում են սեփական հորերից և համայնքի 4 աղբյուրներից: Ունենալով խմելու և ոռոգման ջրի ցանց, համայնքում կավելանան գյուղատնտեսությունը, այգեգործությունը: Ցանցի կառուցման ընդհանուր արժեքը կկազմի 500 մլն դրամ:

Ծ Ր Ա Ղ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Փ Ի Ր Ո Ւ

«Համայնքի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման նպաստում, սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների դպրոցի, մանկապարտեզի շինարարության իրականացում, որը կնպաստի աշխատատեղերի ստեղծմանը և գործազրկության պակասեցմանը»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	միջոցներ հայթայթել սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների կառուցման աշխատանքների իրականացման, ինչպես նաև համայնքում հանգստի գոտիների ստեղծման համար:						
Ծրագրի անմիջական նպատակը՝ Համայնքում մշակութային կյանքը ավելի կատարելագործելու դարձնելու համար, անհրաժեշտ է ունենալ սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների	Ցուցանիշներ	Ելակետային և արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	6 մլն	7 մլն	8 մլն	11 մլն	18 մլն
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ Ապահովել համայնքի բնակչության ազատ ժամերի հետաքրքիր անցկացմանը	1. Նոր աշխատատեղերի ստեղծում						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային և արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	5	3	3	3	3
	2. Սպորտով զբաղվող մարդկանց թիվը						
Ցուցանիշներ	Ելակետային և արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	0	10	20	30	50	70	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<ol style="list-style-type: none"> Ծրագիրը իրականացնող դոնոր կազմակերպ. փնտրում Համայնքի ներդրում Պայմանագրի կնքում Աշխատանքների կատարում 						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0 դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 50 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 50 մլն դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Տարերային աղետ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						

Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2017-2019
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքում կգործեն տարբեր սպորտաձևերի խմբակներ, որն էլ իր հերթին արդյունավետ կլինի երիտասարդության առողջ ապրելակերպին:

Ծ Ր Ա Վ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Ք Ի Ր Ն 3

«ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում, ասֆալտապատում և փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	միջոցներ հայթայթել փողոցային լուսավորության աշխատանքների իրականացման համար, ինչպես նաև ներհամայնքային փողոցների բարեկարգման համար :						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Ունենալ բարեկարգ և արտաքին լուսավորությունով ապահովված, անվտանգ և մաքուր փողոցներ	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		5 մլն դրամ	2 մլն	2 մլն	2 մլն	2 մլն	2 մլն
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. <i>Լուսավորությունից օգտվող բնակչության թիվը</i>						
Ապահովել բնակչությանը անվտանգ և լուսավոր փողոցներով, որից կօգտվի համայնքի բնակչությունը:	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		135	140	150	180	185	190
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<ol style="list-style-type: none"> 1. Համայնքի դրամական միջոցների հավաքագրում 2. Ծրագիրը իրականացնող դոնոր կազմակերպ. փնտրում 3. Սրբույթի հայտարարություն 4. Պայմանագրի կնքում 5. Աշխատանքների կատարում 						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ 10 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 10 մլն դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություն						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Տարերային աղետ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2020						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ներհամայնքանի ճանապարհների բարեկարգումը և լուսավորության ցանցի ընդլայնումը կնպաստի համայնքի բնակիչների ավտոմեքենաների անվտանգ երթևեկությանը, ինչպես նաև համայնքի բոլոր բնակելի թաղամասերում փողոցային լուսավորության աշխատանքների իրականացում:						

Ծ Ր Ա Վ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Վ Ի Ր Ո 4

« Համայնքում զբոսաշրջության զարգացում, տարվա բոլոր եղանակներին »
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	միջոցներ հայթհայթել համայնքում հատկապես ձմեռային տուրիզմի աշխատանքների իրականացման համար:						
Ծրագրի անմիջական նպատակ Քանի որ համայնքը ձյունաշատ է, ուստի կարող են համայնքում զարգացնել ձմեռային տուրիզմը:	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	3 մլն	4մլն	5 մլն	6 մլն	2մլն
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ Համայնքում կազմակերպել երիտասարդների ազատ ժամի հետաքրքիր անցկացումը, ինչպես նաև համայնքը դարձնել հետաքրքիր	1. Աշխատատեղերի ստեղծում						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		5	1	2	3	4	5
	2.						
Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1. Ծրագիրը իրականացնող դոնոր կազմակերպ. ներգրավում 2. Պայմանագրի կնքում 3. Աշխատանքների կատարում						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ 20 մլն դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Դոնոր կազմակերպություն						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Տարերային աղետ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2016- 2021						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Քանի որ համայնքում ձմեռային ամիսներին ձյունածածկ տարածքները շատ են և ձյան ծածկույթը հաստ է, ուստի ձմեռային տուրիզմի զարգացումը առաջընթաց կապրի:						

4. ՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀԶԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղբյուրներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀԶԾ-ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը: Հանքավան համայնքի ՀԶԾ-ի ֆինանսավորումն ամփոփված է Աղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7. ՀԶԾ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՍՓՈՓԱԹԵՐԹ

(Հանքավան համայնք)

(2017-2021 թթ.)

Պարտադիր խնդիր	Բյուջեում վորված միջոցներ	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ֆինանսավորման աղբյուրներ					Ծախսերի դասեր		Ֆինանսավորման կարգավիճակ				
		2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի սեփական եկամուտներ	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Բարեգործություն/նվիրատվություն	Պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցու-թյուն	Այլ աղբյուրներ	Ընթացիկ ծախսեր	Կապիտալ ծախսեր	Ֆինանսավորումն արկա է	Ֆինանսավորման շուրջ ընթացում են բանակցություններ	Ներկայացվել է ֆինանսավորման հայտ	Ֆինանսավորման հարցը լուծված չէ
1. համայնքում խմելու և ոռոգման ջրի ցանցի կառուցում	30,5 մլն դրամ	4 մլն դրամ	5 մլն դրամ	6,5 մլն դրամ	7 մլն դրամ	8 մլն դրամ												

<p>2. Համայնքում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացման նպաստում, դպրոցի, մանկապարտեզի, սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, որը կնպաստի աշխատատեղերի ստեղծմանը և բնակչության արտագաղթի դեմ պայքարին:</p>	50 մլն դրամ	6 մլն դրամ	7 մլն դրամ	8 մլն դրամ	11 մլն դրամ	18 մլն դրամ														
<p>3. Ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում, ասֆալտապատում և փողոցային լուսավորության ցանցի ընդլայնում</p>	10 մլն դրամ	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ	2 մլն դրամ														
<p>4. Համայնքում զբոսաշրջության զարգացում, տարվա բոլոր եղանակներին</p>	20 մլն դրամ	դրամ	դրամ	դրամ	6 մլն դրամ	2 մլն դրամ														

5. ՀԶԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀԶԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀԶԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Աղյուսակ 8-ում ներկայացված է ՀԶԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ 8. Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն Գ Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

**Հ Ա Ն Ք Ա Կ Ա Ն Հ Ա Մ Ա Յ Ն Ք
(թ վ ա կ ա ն ն էր)**

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2016)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2017)	Ցուցանիշի կատարողական (2017)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2018)	Ցուցանիշի կատարողական (2018)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2019)	Ցուցանիշի կատարողական (2019)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2020)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2020)	Ցուցանիշի կատարողական (2020)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2021)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2021)	Ցուցանիշի կատարողական (2021)	Տվյալների հավաքագրման պարբերականությունը	Ցուցանիշի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշի ստացման մեթոդ
	Կիսամյակային	Տարեկան																	
Հ Ա Մ Ա Յ Ն Ք Ի Կ Ա Յ ՈՒ Ն Ջ Ա Ր Գ Ա Ց ՈՒ Մ																			
1. Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
2. Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ, արտահայտված տոկոսով																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
3. Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով, չհաշված համայնքի բնակչության փոփոխությունը բնական աճի պատճառով																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
Հ Ա Մ Ա Յ Ն Ք Ի Հ Ի Ն Ն Ա Կ Ա Ն Ն Պ Ա Տ Ա Կ Ն Ե Ր																			

ԵԶՐԱՓՈՒԿՈՒՄ

ՀԶԾ-ն հանդիսանալու է համայնքի գալիք հինգ տարիների գործունեության ուղեցույցը: 2017-2021 թթ. ընթացքում ՀԶՀ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացմանն են ուղղված լինելու համայնքի ՏԻՄ-երի ջանքերն ու աշխատանքը՝ մոբիլիզացնելով համայնքի ֆինասնական, մարդկային և նյութական ռեսուրսների ողջ պոտենցիալը: ՀԶԾ-ի իրագործումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ հեռվում նշմարվող այն ցանկալի տեսլականին, որպիսին ցանկանում է տեսնել համայնքը նրա յուրաքանչյուր բնակիչ: ՀԶԾ-ում տեղ գտած դրույթները լինելու են այն ծրագրային հիմքը, որի վրա հենվելով կազմվելու է համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեն:

Ծրագիրը հաջողությամբ իրագործելու համար ՏԻՄ-երը պետք է սերտորեն և արդյունավետ համագործակցեն պետական կառույցների, միջազգային դոնոր կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի և կառույցների հետ:

ՀԶԾ-ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀԶԾ-ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

Յուրաքանչյուր հաջորդ տարի կկատարվի ՀԶԾ-ի իրականացման նախորդ տարվա արդյունքների ուսումնասիրություն, ամփոփում, ձեռքբերումների գնահատում և թերությունների բացահայտում: Նախորդ տարվա արդյունքների հիման վրա համապատասխան ուղղումներ և լրացումներ կկատարվեն մնացյալ տարիների ծրագրերում:

Հիմնվելով ՀԶԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և (կամ) համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամի (անդամների) առաջարկած այն փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշմամբ ընդունվում են միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստին ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: